

3 במרץ, 2019

בדוא"ל

לכבוד
מפלגת
י"ר המפלגה

שלום רב,

הנדון: סקר עמדות המפלגות בסוגיות הכלכלה והחברה הדיגיטלית

בשם המכון הישראלי למדיניות טכנולוגיה ("המכון"), אני מתכבדת לפנות אליכם בבקשה לקבל את עמדתכם במספר סוגיות הנוגעות לכלכלה וחברה בעידן הדיגיטלי, על מנת לשקף לבוחר הישראלי כיצד בכוונתכם להתמודד עם סוגיות אלו לאחר בחירות 2019.

בעידן הנוכחי רוב תחומי חיינו מקבלים ביטוי במרחב הדיגיטלי – חינוך, בריאות, כלכלה, בטחון, רווחה, קהילה, תקשורת ועיצוב דעת הקהל ועוד.

חידושים טכנולוגיים מציעים פתרונות לבעיות שהאנושות מתמודדת עמן – למשל גידול באוכלוסייה שמחייב היערכות למתן שירותי רפואה, חינוך, רווחה, דיור, מזון לכמויות הולכות וגדלות של אנשים.

חידושים טכנולוגיים גם מציעים שיפור ושדרוג באיכות החיים ותוחלת החיים האנושית, וקידום פריצות דרך מדעיות, למשל בתחום השימוש במידע עתק לצרכי מחקר.

בה בעת, יתכנו תרחישים של השפעות שליליות, של פגיעה בערכי יסוד שקיבלו הכרה והגנה כגון כבוד האדם, שוויון, פרטיות ועוד, והשפעה בלתי רצויה על תהליכים דמוקרטיים.

כמו-כן ישנם אתגרים חדשים שנוצרים בשל האפקט המעצים והמשבש של תהליכים במרחב הדיגיטלי, שהפך את חיינו מקיום בממד המציאות הפיזית, לקיום בממד חדש ומשולב – פיזי-וירטואלי.

התמודדות עם סוגיות אלו מתרחשת ותמשיך להתרחש, סביב סוגיות כגון החלטת הממשלה על קידום תכנית בריאות דיגיטלית, הקמת מאגרי מידע ממשלתיים גדולים כמאגר הביומטרי ומאגר נתוני אשראי, קידום תכניות ערים דיגיטליות וקידום הצעות חקיקה כחוק הסייבר, חוק הפורנו ועוד.

היא גם נוכחת בעצם קיומם של אתגרים במערכת הבחירות הנוכחית סביב הפצת פייק ניוז ושימוש ברשתות החברתיות לצורך השפעה לא שקופה ולא הוגנת על הבוחר.

למדיניות הממשלתית בתחומים דיגיטליים יש גם ביטוי בשינויים הצפויים בשוק העבודה אליהם יש להיערך,

גם בטווח הקצר – חוסר בכח אדם בעל הכשרה מתאימה לתעשיית ההיי-טק, וגם בטווח הארוך – הכשרת האוכלוסייה למקצועות העתיד ומציאת פתרונות לבעלי מקצועות שלא יהיה להם עוד ביקוש.

גם בחזית הבטחונית ישנם אתגרים גוברים והולכים בשל התפתחות חזית לוחמת הסייבר, ואתגריה המיוחדים דוגמת פוטנציאל הנזק האדיר האפשרי עקב התקפת סייבר על תשתיות מדינה, והקשיים בניהול מערכה כזו כשזיהוי התוקף קשה ולא מידי.

בחזית הכלכלית מאתגרים החידושים הדיגיטליים את השיטה הכלכלית הנוהגת וציבותה, למשל כאשר הנפקת מטבעות וירטואליים עשויה להשפיע על יכולת הממשלה לשמור על יציבות הכלכלה, והתפתחותם של שירותים פיננסיים וירטואליים מאתגרת את יכולת הממשלה לנהל את השוק באמצעים רגולטוריים.

אנו סבורים, שנדרשת ראייה כוללת של המרחב הדיגיטלי, וגיבוש מדיניות שתחלוש על המרחבים השונים בהם משמשת הטכנולוגיה כאמצעי, כפתרון, כגורם משפיע, תוך שקלול ההשפעות ההדדיות שניצן לצפות, ותוך איזון למול ההשפעות האפשריות על חירויות היסוד של הפרט, ולמול משקלן של התועלות שניתן להפיק מיישום טכנולוגיות חדשות.

לצורך כך הכנו רשימת שאלות על מנת לקבל את עמדתכם, ולשקף אותה לציבור הישראלי, בדו"ח כתוב שיפורסם.

כמו-כן נשמח להזמין את לאירוע ציבורי שבו תוכלו להציג את עמדותיכם לצד מפלגות נוספות.

מצורפים למכתבי זה רקע כללי על המכון, ורשימת שאלות הסקר עליהן נודה לכם אם תשיבו בכתב בתוך שבועיים מקבלת מכתבי זה, על מנת לאפשר ריכוז התשובות ופרסומן לציבור זמן מספיק לפני מועד הבחירות.

בכבוד רב ובתודה מראש והערכה על שיתוף הפעולה,

לימור שמרלינג מגזניק

מנהלת המכון הישראלי למדיניות טכנולוגיה

שאלות למפלגות¹

- 1- האם יש למפלגה מדיניות בתחומים טכנולוגיים? כוללת או ספציפית? להלן לדוגמה האסטרטגיה הדיגיטלית של ממשלת בריטניה - <https://www.gov.uk/government/publications/uk-digital-strategy>
- 2- מה עמדתכם לגבי נחיצות המאגר הביומטרי הקשור לתעודת הזהות הישראלית והמשך קיומו?
- 3- מה עמדתכם ביחס לביקורות שהושמעו ביחס לתזכיר חוק הסייבר בהקשרים של פגיעה בפרטיות אנשים והדרישה מחברות פרטיות לספק גישה למידע שלהן למערך הסייבר הלאומי?
- 4- האם לדעתכם יש לתקן או להחליף את חוק הגנת הפרטיות הישראלי והאם החוק החדש צריך לאמץ את עקרונות הרגולציה להגנת המידע האירופאית (GDPR) או לבטא גישה אחרת?
- 5- מה עמדתכם ביחס להצעת חוק "הפורנו" שעברה קריאה ראשונה בכנסת האחרונה?
- 6- מה עמדתכם ביחס להצעת חוק "הפייסבוק" שנדונה בכנסת האחרונה?
- 7- מה עושה המפלגה על מנת להימנע מהפצת "פייק ניוז" במערכת הבחירות הנוכחית?
- 8- מה עושה המפלגה על מנת למנוע השפעה בלתי שקופה על עמדות הבוחר ברשתות חברתיות?
- 9- האם לדעתכם יש להפעיל כלים רגולטוריים כדי לחזק חברות ישראליות מול חברות רב לאומיות שפועלות בישראל?
- 10- האם לדעתכם יש לגבש כללי פיקוח ומנגנון פיקוח על איסוף מידע אישי ונתוני תקשורת באמצעים טכנולוגיים על ידי רשויות בטחון ואכיפת חוק?
- 11- כיצד לדעתכם יש לפעול להגדלת כח העבודה הכשיר לתעשיית ההיי-טק?

---

¹ המפלגות שנתבקשו להגיב: הליכוד, העבודה, יש עתיד, כולנו, חוסן לישראל, מרצ, הימין החדש, יהדות התורה, חדש

רקע כללי - המכון הישראלי למדיניות טכנולוגיה

1. המכון הישראלי למדיניות טכנולוגיה הוקם בישראל נוכח החשיבות המכרעת של סוגיות מדיניות הנוגעות ליישומן של טכנולוגיות דיגיטליות במרחב האנושי – כלכלית וחברתית.
2. מטרתו של המכון להוות חממה ומרכז מחקר למומחי מדיניות טכנולוגיה, ולפעול לקידום כללי התנהגות אחראיים במקביל להתפתחויות הטכנולוגיות, כך שהחברה האנושית תוכל ליהנות מהתועלות הרבות שבחדשנות טכנולוגית, תוך זיהוי מוקדם של השפעות שליליות אפשריות ופיתוח כלים למניעתן.
3. ישראל מוכרת כמעצמה טכנולוגית, הנחשבת לחוד החנית בתחומים טכנולוגיים רבים כגון פיתוחי סייבר ואבטחת מידע, אינטליגנציה מלאכותית, רכבים חכמים וערים חכמות, מכשור רפואי ועוד. מקורם של רבים מן הפיתוחים החדשניים ביותר הוא בישראל, וההון האנושי הישראלי בתחום הטכנולוגי נחשב למוביל בעולם כולו. לנוכח זאת, בשנים האחרונות הפכה ישראל למוקד משיכה עבור חברות טכנולוגיות בינלאומיות, ובה בעת, לזירה חשובה במרחב הגלובלי בקרב קובעי מדיניות בתחומי הטכנולוגיה.
4. המכון הוקם בישראל ביוזמת ארגון הפורום לעתיד הפרטיות בארה"ב Future of Privacy Forum ("FPF"), שנתמך על ידי יותר מ-150 חברות רב לאומיות, העוסקות בתחומים שונים כולל טכנולוגיה, אינטרנט, תקשורת, פיננסים ועוד, וכן על ידי קרנות מחקר עצמאיות. חברי הוועדה המייעצת במכון הם אנשי אקדמיה, נציגי ממשל, נציגי תעשייה וגורמים שונים בחברה האזרחית.
5. במסגרת פעילותו של FPF בארה"ב ובאירופה, פיתחה הנהגת הארגון מומחיות בגיבושם של כללי התנהגות מקובלים בענפי תעשייה עתירי ידע, כגון טכנולוגיות חינוך, תחבורה, מעקב מיקום בחנויות, גנטיקה לצרכן, זיהוי פנים ועוד. זאת, באמצעות כינוסם של מומחים ממגזרים שונים, כולל ממשל, אסדרה, אקדמיה, חברה אזרחית ותעשייה, לליבון סוגיות העומדות במוקד השיח הציבורי, סביב סוגיות טכנולוגיות.
6. לארגון ה-FPF ולמכון הישראלי למדיניות טכנולוגיה, בראשות ג'ולס פולונצקי, פרופ' עומר טנא ועו"ד לימור שמרלינג מגזניק, ניסיון רב בהובלת תהליכי גיבוש כללי מדיניות ואתיקה, בשילוב ציבור מומחים מהאקדמיה, הממשל והתעשייה, ובקיום הליכי היועצות פתוחים ומקיפים לגיבוש הרגולציה המיטבית. בשנים האחרונות, תרם ארגון ה-FPF רבות לגיבוש כללי מדיניות בתחומים רבים כגון: כללי שימוש במידע אודות סטודנטים, שאומצו באופן רשמי על ידי יותר מ-340 חברות הפעילות בתחום וזכו לתמיכתו של נשיא ארה"ב ברק אובמה;² ובתחומים נוספים כגון זיהוי פנים;³ ביג דאטה;⁴ רכבים חכמים;⁵ ועוד.
7. בכוונת המכון הישראלי למדיניות טכנולוגיה לפעול לקידום פרויקטים דומים בישראל.

² ראו כאן: <https://studentprivacypledge.org/>

³ ראו כאן: <https://fpf.org/2013/06/06/looking-at-privacy-protections-for-facial-recognition>

⁴ ראו כאן: <https://bigdata.fpf.org/papers/beyond-irbs-ethical-guidelines-for-data-research>

⁵ ראו כאן: <https://fpf.org/issues/connected-cars>.